

NATURA 2000

TIETOLOMAKE

Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu neuvoston direktiivi 2009/147/EY sekä luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY

TIETOLOMAKE

Erityissuojelualueille (SPA), ehdotuksille yhteisölle tärkeiksi alueiksi (pSCI), yhteisölle tärkeille alueille (SCI) ja erityisten suojelutoimien alueille (SAC)

1. ALUEEN TUNNISTUS**1.1. TYYPPI**

B

1.2. ALUEEN KOODI

FI1200708

1.3 ALUEEN NIMI:

Lohivaaran - Matarasuon alue

1.4. ENSIMMÄINEN TÄYTTÖAJANKOHTA

199609

1.5. PÄIVITYSAJANKOHTA**1.6. VASTUUTAHO:**

Metsähallitus

1.7. AJANKOHTA, JONA ALUE ON ILMOITETTU JA OSOITETTU/LUOKITELTU ERITYISALUEEKSI

Ajankohta, jona alue on luokiteltu SPA-alueeksi:

Kansallinen oikeusperusta SPA-alueen osoittamiselle:

Ajankohta, jona aluetta on ehdotettu SCI-alueeksi:

199808

Ajankohta, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (*):

Ajankohta, jona alue on osoitettu SAC-alueeksi:

201504

Kansallinen oikeusperusta SAC-alueen osoittamiselle:

Asetus 354/2015

Huomautus/huomautukset (**):

(*) (*) Valinnainen kenttä. Ympäristöasioiden pääosasto dokumentoi ajankohdan, jona alue on vahvistettu SCI-alueeksi (asiaa koskevan EU-luettelon hyväksymispäivä).

(**) (**) Valinnainen kenttä. Huomautuksia voidaan antaa esimerkiksi sellaisten alueiden luokittelu- tai osoittamisajankohdista, jotka koostuvat alunperin erillisistä SPA- ja /tai SCI-alueista

2. ALUEEN SIJAINTI

2.1 ALUEEN KESKIPISTE (desimaaliasteina)

Pituusaste

28,2578

Leveysaste

65,2328

2.2 PINTA-ALA (ha):

669,00

2.3 MERIPINTA-ALAN OSUUS (%):

0

2.4 PITUUS (km):

2.5 HALLINNOLLINEN ALUEKOODI JA -NIMI:

NUTS II -tason koodi

FI1D

Unionin alueen nimi

Pohjois- ja Itä-Suomi

2.6 LUONNONMAANTIETEELLISET VYÖHYKKEET:

☐ Alppivyöhyke (% (*))	☒ Boreaalinen vyöhyke (% (*))	☐ Välimeren vyöhyke (% (*))
☐ Atlantin vyöhyke (% (*))	☐ Mannervyöhyke (% (*))	☐ Pannonian vyöhyke (% (*))
☐ Mustanmeren vyöhyke (% (*))	☐ Makaronesian vyöhyke (% (*))	☐ Arovyöhyke (% (*))

(*) Jos alue sijitsee useammalla kuin yhdellä luonnonmaantieteellisellä vyöhykkeellä, ilmoitetaan peittävyysprosentti kullakin vyöhykkeellä (valinnainen).

3. TIEDOT ALUEEN EKOLOGIASTA

3.1. ALUEELLA ESIINTYVÄT LUONTOTYYPIET SEKÄ ALUEEN ARVIOINTI NIIDEN OSALTA:

Liitteen I mukaiset luontotyytit						Alueen arviointi			
Koodi	PF	NP	Pinta-ala (ha)	Luolat (lkm)	Tietojen laatu	A B C D	A B C		
						Edustavuus	Suhteellinen pinta-ala	Suojelu	Yleisarviointi
3160			2,42		G	A	C	A	A
3260			2,62		M	A	C	A	A
7140			3,21		G	C	C	A	B
7160			0,099		G	A	C	A	A
7220			0,008		G	A	C	A	A
7230			154		G	A	C	A	A
7310			131		G	C	C	B	B
9010			290		G	B	C	A	A
9050			17,4		G	B	C	A	A
91D0			22,4		G	B	C	A	A

PF: Merkitään "x" ensisijaisuuden ilmoittamiseksi, jos luontotyyppivoi esiintyä sekä ensisijaisesti suojeltavassa että muussa muodossa (6210, 7130, 9430)

NP: Merkitään "x", jos luontotyyppiä ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Pinta-ala: Ilmoitettaessa voidaan käyttää desimaaliarvoja

Luolat: Jos luontotyypeistä 8310 ja 8330 (luolat) ei ole saatavilla arvioita pinta-alasta, ilmoitetaan luolien lukumäärä

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaation perusteella), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio)

3.2 DIREKTIIVIN 2009/147/EY 4 ARTIKLAN JA DIREKTIIVIN 92/43/ETY LIITTEEN II MUKAISET LAJIT SEKÄ ALUEIDEN ARVIOINTI NÄIDEN OSALTA

Laji			Alueen populaatio					Alueen arviointi					
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Koko		Yksikkö	Luok-ka	Tietojen laatu	Popu-laatio	Suojelu	Eristy-neisyys	Yleis-arv.
					Tyyppi	Minimi							
M	1355	Lutra lutra			p			p	DD	C	A	C	B
P	1528	Saxifraga hirculus			p	100	200	fstems	M	C	A	A	B
M	1910	Pteromys volans			p				P	C	A	C	B
P	1955	Diplazium sibiricum			p				R	M	C	B	C

Alueella on lisäksi 2 uhanalaista lajia

3.3 MUUT TÄRKEÄT KASVI- ja ELÄINLAJIT

Laji			Alueen populaatio					Perustelut						
Ryhmä	Koodi	Tieteellinen nimi	S	NP	Koko		Yksikkö	Luok-ka	Liite		Muut luokat			
					Minimi	Maksimi			IV	V	A	B	C	D
B	A082	Circus cyaneus			1	2	P	P		X				
Fu		Bovista paludosa						R		X				
Fu		Phellinus chrysoloma						R					X	
Fu		Phellinus lundellii						R					X	
Fu		Phellinus populicola						R					X	
L		Lobaria pulmonaria						R		X				
P		Actaea erythrocarpa						R					X	
P		Actaea spicata						R					X	
P		Calliargon richardsonii						R					X	
P		Carex appropinquata						V		X				
P		Carex capillaris						R					X	
P		Carex capitata						R		X				
P		Carex heleonastes						R		X				
P		Carex norvegica subsp. inferalpina						R					X	
P		Carex panicea						R					X	
P		Carex tenuiflora						R					X	
P		Cicerbita alpina						C					X	
P		Convallaria majalis						R					X	
P		Dactylorhiza fuchsii						R		X				
P		Dactylorhiza incarnata subsp. cruenta						V		X				
P		Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata						V		X				
P		Dactylorhiza traunsteineri						V		X				
P		Daphne mezereum						R					X	
P		Epilobium davuricum						R					X	
P		Epipogium aphyllum						V		X				
P		Equisetum scirpoides						R					X	
P		Equisetum variegatum						R					X	
P		Fragaria vesca						R					X	
P		Galium triflorum						R					X	
P		Gymnadenia conopsea						R					X	
P		Matteuccia struthiopteris						R					X	
P		Meesia triquetra						R					X	
P		Neckera pennata						V		X				
P		Oxalis acetosella						R					X	
P		Petasites frigidus						R					X	
P		Platanthera bifolia (subsp. latiflora)						R					X	
P		Salix myrsinites						R					X	
P		Stellaria borealis						R					X	
P		Stellaria nemorum						R					X	
P		Tritomaria exsectiformis						R		X				
P		Viola selkirkii						R					X	

Ryhmä: A = Sammakkoeläimet, B = Linnut, F = Kalat, FU = Sienet, I = Selkärangattomat, L = Jäkälät, M = Nisäkkäät, P = Kasvit ja R = Matelijat

Koodi: Lintujen ja liitteiden IV ja V lajien osalta tulisi tieteellisen nimen lisäksi käyttää viiteportaalissa annettua koodia.

S: Merkitään ”kyllä”, kun lajia koskevat tiedot ovat arkaluontoisia ja niitä sen vuoksi ei aseteta yleisesti saataville

NP: Merkitään "x", jos lajia ei enää esiinny alueella (valinnainen)

Tyyppi: p = pysyvä, r = pesivä/lisääntyvä, c = levähtävä, w = talvehtiva (kasvien ja muiden kuin muuttavien lajien osalta merkitään "pysyvä")

Yksikkö: i = yksilöt, p = parit tai muut yksiköt populaatioyksiköitä ja koodeja koskevan standardoidun luettelon mukaisesti ottaen huomioon luontotyyppidirektiivin 12 ja 17 artikla (raportointi) (ks. viiteportaali).

Luokka (runsausluokat): C = Yleinen, R = Harvinainen, V = Hyvin harvinainen, P = Esiintyvä.

Perusteluluokat: IV, V: Luontotyyppidirektiivin liitteissä IV ja V olevat lajit, A: Kansallinen punainen lista, B: Kotoperäinen (endeemi), C: Kansainväliset yleissopimukset ja D: muu syy

Tietojen laatu: G = "Hyvä" (esimerkiksi tutkimusten perusteella), M = "Kohtalainen" (esimerkiksi osittaisten tietojen ja ekstrapolaatin perusteella"), P = "Huono" (esimerkiksi karkea arvio) ja DD = "Ei tietoja" (tätä luokkaa käytetään vain, jos populaation koosta ei voida tehdä edes karkeaa arviota; tässä tapauksessa populaation kokoa koskeva kenttä voidaan jättää tyhjäksi, mutta runsausluokkia koskeva kenttä on täytettävä).

4. ALUEEN KUVAUS

4.1. ALUEEN YLEISPIIRTEET:

Koodi	Luontotyyppiluokka	Peittävyys (%)
N06	Sisävedet: järvet ja lammet sekä virtaavat vedet	1
N07	Suot ja rantakasvillisuus	37
N17	Havupuumetsät	50
N19	Sekametsät	12
LUONTOTYYPPIEN KOKONAISPEITTÄVYYS		100 %

ALUEEN MUUT OMINAISPIIRTEET

Lohivaara

Lohivaara on lehtomaisista pohjoiseen ja koilliseen vietettävistä rinnemetsistä muodostuva erityisesti lajistollisesti arvokas alue, jolla tavataan useita uhanalaisia kasveja. Metsät ovat puulajisuhteeltaan vaihtelevia lähinnä varttunutta kuusivaltaista tuoretta tai lehtomaista kangasta. Sekapuuna kasvaa haapaa, raitaa, koivua ja yksittäisiä palokoroisia mäntyjä. Osa männyistä on keloutunut. Lehtopainanteita on notkelmissa ja rinteiden alaosassa.

Alueella on useita luontodirektiivin liitteessä mainitun uhanalaisen lajin kasvupaikkoja. Lisäksi alueella kasvavat punakonnamarja, mustakonnamarja, pohjantähtimö, pohjansinivivalvatti, siperiankirjosara, metsänemä, myyränporras, lehtomatara ja kaiheorvokki. Kalliolohkareella kasvaa haapariippusammalta. Liito-orava pesii alueella.

Matarasuon - Matinsuon - Kaaperinsuon alue

Matinvaaran metsät ovat erityisen monipuolisia. Korkeilla kohdilla on kuivaa kangasta ja alavimmilla mailla tuoreita kankaita. Lehtujuotit luikertelevat kosteissa rinnenotkelmissa. Puusto on varttunutta kuusivaltaista lehtihavusekametsää. Paikoin on myös runsaasti kilpikaarnaisia petäjiä. Erityisen paljon alueella on iäkstä lehtipuuta. Lahopuuta on myös runsaasti ja varsinkin notkelmissa on järeitä maapuita mm. järeitä haavan ja kuusen runkoja. Väärälammihahon valtapuusto on keskimääräistä nuorempaa.

Matinsuo on kauttaaltaan lettolierosammal-rimpilettoa ja erillisessä itäosassa on myös rimpisirppisammal-rimpilettoa. Suon länsiosassa jännepinnaat ovat ruohoisia lettoja (WaL), muualla lähinnä lyhytkorsinevaa ja jopa karua kalvakkanevaa. Suon kaakkoisosan rimmet ovat keskiravinteisia rimpinevoja. Matinsuon keskusta, etenkin lammen itärannalla, on erittäin märkä. Keskustan laajoissa vesirimmissä kasvaa harvakseltaan lettolierosammalta. Uhanalaisista lajeista suolla kasvaa punakämmekkä.

Matarasuon alueen ja Kainuun edustavampia lettoja. Keskustan rimmet ovat lettolierosammal-rimpilettoa, lievästi viettävät osat lettoväkäsammal-lettoa ja laitaosat heterahkasammal-lettoa. Lettoväkäsammal-letot ovat harvinaisen ruohoisia ja paikoin rätvänä on silmiinpistävän runsas. Aivan Matarapurun varressa tulvaisten rimpilettojen ohella on ruohokorpea, lettokorpea ja lettorämettä. Alueella on myös keskiravinteisia tai sitä karumpia lähteitä (MeLä, MeEuLä). Suota on ennen niitetty ja etenkin Matarapurun tienoilla on kauniin avaria viettäviä heterahkasammal-lettoja. Suolla kasvavaa putkilokasvilajistoa ovat hirssisara, lettosara, viitasara, punakämmekkä, kaiheorvokki, lettopaju, soikkokaksikko, hentokorte, kaitakämmekkä ja muista vaateliaista lajeista mm. hapsisara, vaaleasara, rimpivihvilä, näsiä, kielo, ahomansikka, valkolehdokki, käenkaali, sudenmarja, halava, pohjanpunaherukka ja tuomi. Matarasuon pienet ojitusalueet (10-15 ha) ennallistetaan.

Kaaperinsuo keskustassa on edustavaa lettolierosammal-rimpilettoa, jonka laiteilla on kuivempia rimpisirppisammal-rimpilettoja, lettoväkäsammal-lettoja ja reunavaikutteisia lettorämeitä. Kivipurun varressa on lisäksi korpilettoa. Suolla tai puronvarressa kasvavat lettopaju, kirkiruoho, punakämmekkä, verikämmekkä, kirjokorte, kielo, sudenmarja ja harsusara.

Loksanlehdon suopalsta

Loksanlehdon suon keskusta on lettolierosammal-rimpilettoa. Suon eteläosassa jänteisyys on muuta suota paremmin kehittyntä. Pohjoislaiteella on reunavaikutteista lettorämettä ja pienialaisesti heikohkoa koivulettoa. Kankaan ja suon välissä on lisäksi lehtokorpi - lehtomainen kangaskorpi vyöhyke. Suolla kasvaa runsaasti verikämmeköitä. Suo on lajin edustavampia kasvupaikkoja Kainuussa. Suolla kasvaa lisäksi punakämmekkä ja lettopaju. Rajaukseen sisältyy arvokkain osa lettosuota.

4.2. ALUEEN LUONNE JA MERKITYS

Kaikki tietolomakkeen taulukoissa 3.1 ja 3.2 mainitut luontotyypit ja lajit (lukuun ottamatta

edustavuudeltaan luokkaan D luokiteltuja luontotyyppejä ja populaation merkittävyyden osalta luokkaan D luokiteltuja lajeja) kuuluvat alueen suojeluperusteisiin ja kaikkien niiden suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa.

Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita:

Alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehitys.

4.3 UHAT, KUORMITUKSET JA TOIMET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA ALUEESEEN**Kaikkein tärkeimmät vaikutukset ja toimet, joilla on suuria vaikutuksia alueeseen**

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)

Muita tärkeitä vaikutuksia, joilla kohtalaisia/vähäisiä vaikutuksia alueeseen

KIELTEISET VAIKUTUKSET				MYÖNTEISET VAIKUTUKSET			
ARVIOINTI-SKAALA	UHAT JA KUORMITUKSET (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)	ARVIOINTI-SKAALA	TOIMET, HOITO (koodi)	PILAANTUMINEN	SISÄPUOLELLA / ULKOPUOLELLA (i o b)
M	J02.01		i				
M	B02		i				

Arviointiskaala: H = suuri, M = kohtalainen, L = vähäinen

Pilaantuminen: N = Tyypikuormitus, P = Fosfori-/fosfaattikuormitus, A = Happokuormitus/hapettuminen, T = Toksiset epäorgaaniset kemikaalit, O = Toksiset orgaaniset kemikaalit, ja X = Monenlaisia pilaavia aineita.

i = sisäpuolella, o = ulkopuolella, b = sekä sisä- että ulkopuolella.

4.4 OMISTUSSUHTEET (valinnainen)

Tyyppi		(%)
Julkinen	Kansallinen/ liittovaltion taso	98
	Valtio/maakunta	
	Paikallinen/ kunnallinen	
	Muu julkinen	
Yhteisomistus	Yhteisomistus	
	Yksityinen	2
	Ei tiedossa	
Yhteensä		100

4.5 TIETOLÄHTEET (VALINNAINEN)

Metsähallitus, Kainuun puistoalue

Tietokantatäydennys 2016:

MH:n luontotyyppi-inventointi. Metsähallitus 2013: Luontotyyppi-inventointi. MHGIS- ja YSAGIS - tietokannat, luontotyyppiaineisto 15.11.2013.

Hertta Eliölaajit-tietojärjestelmä. Suomen ympäristökeskus 2013: Hertta (Eliölaajittietojärjestelmä). Lajien tausta-aineisto 1.1.2013.

Luontodirektiivin raportointi 2013.

Matinsuon-Kaaperinsuon ennallistamissuunnitelma, Lohivaaran-Matarasuon Natura-alue, Suomussalmi. Metsähallitus 2003

Linkit:

5. ALUEEN SUOJELUN TILA (VALINNAINEN)**5.1 SUOJELUALUETYYPIT KANSALLISELLA JA ALUEELLISELLA TASOLLA**

Koodi	Peittävyys (%)
-------	----------------

FI03	1
FI00	99

5.2 ALUEEN YHTEYDET MUIHIN ALUEISIIN:

-osoitettu kansallisella tai alueellisella tasolla

Tyyppin koodi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)
---------------	-------------	--------	----------------

-osoitettu kansainvälisellä tasolla

Tyyppi	Alueen nimi	Tyyppi	Peittävyys (%)
--------	-------------	--------	----------------

5.3 ALUEEN OSOITTAMINEN

Lohivaaran lehto on lehtojensuojelualuetta. Lohivaara kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Lohijoen on todettu olevan arvokas pienvesi. Mataransuon - Matinsuon ja Kaaperinsuon alue kuuluu soidensuojelun perusohjelmaan; alueella on myös kaavavaraus. Mativaara kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan. Erillisellä Loksalehdon suopalstalla on seutukaava suojeluvaraus.

Rajauslaajennuksia esitetään Lohijokivarteen ja Loksanlehdon suolle. Koko alueen suojelu on tarkoitus toteuttaa luonnonsuojelulain ja vesilain nojalla.

6. ALUEEN HOITO

6.1 ALUEEN HOIDOSTA VASTAAVA(T) TAHO(T):

Metsähallitus

6.2 HOITOSUUNNITELMA(T):

Onko hoitosuunnitelma laadittu?

Kyllä

Nimi:

Linkki:

Ei, mutta valmisteilla

Ei

6.3 SUOJELUTOIMET

7. ALUEEN KARTTA

INSPIRE ID -tunnus:

Onko kartta toimitettu PDF-tiedostona? (valinnainen)

Kyllä

Ei

Tiedot alkuperäisestä kartasta, jota käytetty sähköisten rajausten digitoimisessa (valinnainen).